

Příloha č. 3

Odůvodnění zacílení výzvy 03_19_111

Podpora vybudování a provozu dětských skupin pro podniky a veřejnost mimo hl. m. Prahu

Výzva je vyhlášována v investiční prioritě 1.2, již Programový dokument OPZ stanovuje naplnění specifického cíle pomocí mj. zlepšení nabídky cenově dostupných a kvalitních zařízení a služeb péče o děti za účelem zvýšení zaměstnanosti pečujících osob a usnadnění slučitelnosti pracovního a soukromého života.

Ve Zprávě o České republice 2019 (tzv. Country Report) je uvedeno „Český trh práce má jedny z nejlepších výsledků v EU, avšak situace na něm je stále napjatější. Míra nezaměstnanosti je nejnižší v EU a ve čtvrtém čtvrtletí roku 2018 byla na rekordně nízké úrovni 2,1 %. Rozšíření trhu práce může zvýšit účast nedostatečně zastoupených skupin. Ženy jsou mezi neaktivními nadměrně zastoupeny a jejich míra zaměstnanosti je mnohem nižší než u mužů (70,5 % oproti 86,3 % v roce 2017). Tyto rozdíly jsou větší u žen mladších 40 let. Podíl žen, které se rozhodnou kvůli pečovatelským povinnostem zůstat ekonomicky neaktivní, je jeden z nejvyšších v EU (84 % ekonomicky neaktivních žen ve věku 25–34 a 70 % žen ve věku 35–44).“¹

Ve školním roce 2017/2018 bylo odmítnuto 27 421 žádostí o umístění dítěte do mateřské školy² na území ČR mimo hl. m. Prahu (jedná se o 20 % všech žádostí), z toho bylo 16 310 žádostí o umístění dítěte mladšího 3 let (jedná se o 59 % z odmítnutých žádostí). Žádostí o umístění dětí tříletých a starších bylo na území ČR mimo hl. m. Prahu odmítnuto 9 280, i přes povinnost přednostně přijímat do mateřských škol děti, které dosáhnou alespoň 4 let věku, bylo v tomto školním roce zamítnuto v ČR mimo Prahu 1831 žádostí o umístění dítěte staršího 4 let. Největší celkový převis byl ve Středočeském (zamítnuto 31 % žádostí), Jihomoravském (zamítnuto 35 % žádostí) a Plzeňském kraji (zamítnuto 33 % žádostí).³

Výpočet přesného počtu chybějících míst v mateřských školách ztěžuje fakt, že rodiče mohou podávat pro přijetí dítěte do mateřské školy více žádostí a výsledné počty skutečně nepřijatých dětí nejsou evidovány. Zároveň neexistuje evidence počtu dětí, jejichž rodiče by dítě do mateřské školy sice rádi umístili, ale kvůli předpokládanému neúspěchu žádost ani nepodají. Pokud nyní budeme uvažovat, že skutečný počet nepřijatých dětí je pouze 39 %⁴ zamítnutých žádostí, jedná se o 14 396

¹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-czech-republic_cs.pdf str. 28

² Zdroj: MŠMT (<http://toiler.uiv.cz/roценка/roценка.asp>)

³ <http://toiler.uiv.cz/roценка/roценка.asp> [\(B1.19.1 Zápisy k předškolnímu vzdělávání v MŠ – počty zapisovaných dětí/dívek podle věku – podle území a výsledku zápisu\)](#)

⁴ Počet skutečně neumístěných dětí, tj. dětí, které se hlásí o přijetí do obecní MŠ, avšak do žádné se nedostanou, je podstatně nižší, než počet neuspokojených žádostí. Při aplikaci na data z let 2013/2014 a 2014/2015 lze odhadovat, že se pohybuje v rozmezí 39-45 % z počtu neuspokojených žádostí o přijetí dítěte do obecní MŠ evidovaných oficiálními statistikami MŠMT. (Hůle a kol in Zpráva o rodině, Kuchařová a kol., 2017)

dětí v celé ČR (resp. 3 702 dětí v Praze a 10 694 v ČR mimo Prahu), které nebyly přijaty k předškolnímu vzdělávání. Tento počet je stále příliš vysoký.

Počet narozených dětí v letech 2017- 2018 stoupá, zároveň se zvyšuje poptávka po umístění dětí do předškolních zařízení již před třetím rokem věku dítěte. Vzhledem k tomu, že dětské skupiny mohou navštěvovat děti od 1 roku věku až do zahájení povinné školní docházky, je pro další podporu těchto zařízení relevantní, že populace dětí ve věku 1 – 6 let je stále početně velmi vysoká.⁵

Prioritou rodinné politiky státu je podpora sladění pracovního a rodinného života a rozvoj dětí, a to zejména prostřednictvím rozvoje služeb pro rodiny.

Strategické dokumenty, které si stanovují za svůj cíl podpořit zaměstnanost rodičů malých dětí prostřednictvím rozvoje služeb pro děti, které tato výzva pomůže naplňovat, jsou následující:

- 1) **Národní program reforem 2014, 2015, 2016, 2017⁶** (3.3.2 – specificky na dětské skupiny) – Dle doporučení Evropské komise a vládních cílů je zvýšení dostupnosti a kvality služeb péče o předškolní děti pro Českou republiku klíčové.
- 2) **Programové prohlášení vlády** (část 7.1. jesle, školky)
- 3) **Dohoda o partnerství pro programové období 2014 – 2020**
Dokument uvádí, že mezi hlavní problémy v ČR patří nízká zaměstnanost žen spojená s nedostatkem služeb péče o děti a nízkým využíváním flexibilních forem práce. K opatřením pro řešení těchto problémů patří: podpořit zaměstnanost žen s dětmi zvýšením nabídky a vytvořením dostatečné kapacity cenově dostupných služeb péče o děti mladší tří let a doplněním kapacit kvalitního předškolního vzdělávání na úroveň odpovídající poptávce.
- 4) **Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020**
- 5) **Vládní strategie rovnosti žen a mužů pro období 2014 – 2020**
- 6) **Národní koncepce rodinné politiky**
- 7) **Koncepce Ministerstva práce a sociálních věcí pro období 2015 – 2017, s výhledem do roku 2020**
- 8) **Strategie pro rovnost žen a mužů Evropské komise, odboru Genderové rovnosti**
- 9) **Strategie Evropa 2020**
- 10) **Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020** v části věnující se sladění rodinného a pracovního života podotýká, že v ČR je nedostatek služeb výchovy a péče pro předškolní děti a nedostatečné využití pružných forem pracovních poměrů a organizace práce, což zejména u osob pečujících o děti a blízké má dopad na sladění rodinného a pracovního života. (Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020, str. 23)
- 11) **Doporučení pro ČR The European Platform for Investing in Children**
- 12) **Doporučení tzv. Barcelonských cílů**

⁵ Zdroj: ČSÚ (<https://www.czso.cz/csu/czso/vekove-slozeni-obyvatelstva>)

⁶ Zdroj: <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-national-reform-programme-czech-republic-cs.pdf>

13) Usnesení Výboru pro sociální politiku⁷

14) Zpráva o České republice 2019, tzv. Country report pro ČR⁸

V návrhu Specifických doporučení Rady pro ČR na rok 2017⁹ se konstatuje: „Stále napjatější situace na trhu práce ztěžuje zaměstnavatelům nábor pracovních sil. Existuje ještě určitý potenciál pro kompenzaci nedostatku pracovních sil, jestliže se zmobilizují skupiny, které jsou na trhu práce zastoupeny méně, například ženy s malými dětmi... Ženám s malými dětmi brání v účasti na trhu práce přetrvávající nedostatek cenově dostupných a kvalitních služeb péče o děti, zejména ve věku do tří let.“

Podobně se vyjadřuje Usnesení Výboru pro sociální politiku PSP ČR na svém zasedání z 21. 3. 2019¹⁰, kdy požaduje v oblasti sladování pracovního a osobního života nezužovat podporu pouze na pasivní zaměstnanecký poměr vyžadující odloučení matky a dítěte, ale i podporu dalších forem zapojení na trhu práce, jako jsou aktivní drobné podnikání, rodinné firmy (závody), podpora zaměstnavatelů umožňujících celodenní péči o dítě na pracovišti apod.

Řídící orgán OPZ strategické cíle naplňuje prostřednictvím vyhlášených výzev zaměřených na rozvoj služeb péče o předškolní děti. Zájem o první vyhlášené výzvy na podzim roku 2015 (výzvy č. 03_15_035 a 03_15_036) byl obrovský. Podpořeno je celkem 5 784 míst pro děti v celkem 413 zařízeních.

V roce 2016 byla vyhlášena mimořádně zařazená výzva č. 03_16_132 za účelem vytvoření nových dětských skupin, popř. na transformaci stávajícího zařízení na dětskou skupinu a jejich následný provoz. Přijato bylo 292 projektů s celkovou výší podpory 864 664 557 Kč. Ve výzvě nebyl podporován provoz zařízení, která již existovala.

V roce 2017 řídící orgán vyhlásil výzvy č. 03_17_073 a 03_17_074 jednak na podporu provozu a dále na podporu vybudování, popř. na transformaci a následného provozu nových dětských skupin dle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o děti v dětské skupině. Podpořeno bylo celkem 543 projektů. Podpora byla zaměřena především na provoz stávajících dětských skupin a současně byla umožněna podpora vzniku nových dětských skupin.

V roce lednu 2019 byly vyhlášeny výzvy č. 03_19_101, 03_19_103 jejichž cílem je zajistit kontinuální provoz stávajících registrovaných dětských skupin, již podporovaných z OPZ, a to v dlouhodobějším horizontu a dle individuálních časových potřeb jednotlivých zařízení.

⁷ Zdroj: 107. USNESENÍ výboru pro sociální politiku z 28. schůze dne 21. března 2019, PSP ČR

⁸ Zdroj: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-czech-republic_cs.pdf

⁹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-country-specific-recommendations-commission-recommendations_-_czech_republic_cs.pdf

¹⁰ 107. USNESENÍ výboru pro sociální politiku z 28. schůze dne 21. března 2019, PSP ČR

V březnu 2019 byly vyhlášeny výzvy č.03_19_112 a 03_19_113 jejichž cílem je vytvořit možnost financování i těch žadatelů, kteří jsou zapsáni do evidence poskytovatelů služby péče o dítě v dětské skupině nejpozději k 31. 12. 2018 a čerpání finančních prostředků z OPZ doposud nevyužívali.

Vzhledem k tomu, že potřebnost těchto zařízení z pohledu počtu možné cílové skupiny (rodičů s dětmi do 6 let věku je mnohonásobně vyšší, je prioritním cílem navýšit kapacity zařízení péče o děti. „Do listopadu 2018 bylo z prostředků EU financováno již 850 dětských skupin s kapacitou více než 11 000 míst pro děti od 1 roku do 6 let a bylo vytvořeno 276 míst v mikrojeslích (pro děti od šesti měsíců do 4 let) a téměř 5 000 míst v dětských klubech. Přes značné zlepšení nestačila tato kapacita ve školním roce 2017/2018 k pokrytí odhadované neuspokojené poptávky po péči pro 14 000 dětí mladších 3 let“ (Hora a kol., 2018). Proto je plánováno další financování z prostředků EU (včetně infrastruktury); stávající zařízení jsou financována ze státního rozpočtu.¹¹

Podporované aktivity: vybudování a provoz zařízení typu dětská skupina dle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině (dále jen „zákon o dětské skupině“)

Podpora v nové výzvě bude určena na vybudování a/nebo na zajištění provozu nových dětských skupin typu **podniková dětská skupina a dětská skupina pro veřejnost**.

Dlouhodobou vizí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen MPSV) je podpora dětských skupin, jak je zakotvena v zákoně č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o děti v dětské skupině. Důvodem je především to, že zákon o dětské skupině garantuje kvalitu takto poskytované služby, MPSV zařízení zapisuje do evidence dětských skupin a dodržování standardů kvality kontroluje. Dětská skupina se svým legislativním zakotvením stala typem zařízení, které v ČR do té doby chybělo.

S ohledem na možné budoucí financování registrovaných dětských skupin z národních zdrojů je podpora v nové výzvě určena pouze dětským skupinám.

Z důvodu ochrany monitorovacího systému před přetížením jsme administrativně rozdělili potenciální žadatele o podporu dětských skupin do několika výzev, přičemž tato výzva není určena pro podporu těch dětských skupin, provozovaných dle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o děti v dětské skupině, které již obdržely podporu z Operačního programu Zaměstnanost v některé z předchozích výzev a mohou své návazné projekty podávat v průběžně otevřené výzvě č.03_19_101.

Dále tato výzva není určena pro podporu dětských skupin, zapsaných do evidence při MPSV nejpozději k datu 31. 12. 2018. Těmto projektům je určena výzva č. 03_19_112.

¹¹ Zdroj : https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-czech-republic_cs.pdf str.30

Odůvodnění pro dětské skupiny v režimu A: dětské skupiny pro veřejnost

Vzhledem ke snaze o rovnoměrné rozložení dětských skupin pro veřejnost a vzhledem k absorpční kapacitě cílové skupiny, je stanoven požadavek na spolupráci s obcí. Podle informací MŠMT¹² je nedostatek míst ve školkách regionální problém a neexistuje žádná evidence skutečného zájmu. V určitých regionech je řešen nedostatečný počet míst ve školkách vybudováním dětské skupiny pro děti mladšího předškolního věku. Dětské skupiny tak dosud vznikaly nekoordinovaně a skokově rostla tato služba tam, kde poptávka generovala nabídku. Protože však žadatelé o zřízení dětské skupiny nevěděli, že v blízkosti plánovaného místa provozu vzniká další dětská skupina, mohlo docházet k nedostatku dětí, které by do dětské skupiny mohly docházet. O reálné poptávce rodičů o služby péče o děti neexistují zatím v ČR relevantní data, a přestože vznik potřebné studie Řídící orgán OPZ již inicioval, výsledky dosud nejsou známy.

Volení zastupitelé obce mají zpravidla přehled o dění a potřebách v obci. Lze tedy přepokládat, že zastupitelé budou v případě potřeby podporovat vznik dětské skupiny na svém katastrálním území a koordinovat jejich územní rozvrstvení tak, aby byla zajištěna dostatečná absorpční kapacita vhodné cílové skupiny. Jako doklad této spolupráce, je požadován dokument Prohlášení o partnerství, se všemi náležitostmi.

Vzhledem k této plánované koordinaci umístění dětských skupin, jejich absorpční kapacitě a poptávce po dětských skupinách pro veřejnost, není povoleno měnit povinného partnera (obec). Tomu odpovídá i zákaz měnit místo realizace mimo katastrální území partnerské obce. S ohledem na možné pokrytí co největšího území v omezené alokaci výzvy je povolena pouze jedna žádost o podporu dětské skupiny pro veřejnost u jednoho žadatele.

Při vědomí nutnosti spolupráce s obcí a případnému schvalovacímu procesu je legitimní snaha zajistit rovnoměrné podávání žádostí v čase s ohledem na kapacitu monitorovacího systému. Přestože čas podání stále hraje významnou roli, žádosti by měly být podávány skutečně připravenými žadateli až poté, co již budou na partnerství s obcí dohodnuti. Tímto způsobem bude méně zatěžován monitorovací systém a následná administrace žádostí o podporu bude plynulá.

Odůvodnění pro dětské skupiny v režimu B: podnikové dětské skupiny

Cílem výzvy je vytvoření možnosti pro vznik nových podnikových dětských skupin jako nástroj pro získání a udržení zaměstnanců a sladování jejich rodinného a pracovního života. Důvodem je jednak již výše zmíněná aktuální situace na trhu práce – tj. nízká zaměstnanost žen spojená s nedostatkem služeb péče o děti a nízkým využíváním flexibilních forem práce. Dalším důvodem je záměr v době, kdy v České republice je rekordně nízká nezaměstnanost, nabídnout podnikům jako benefit při náborech nových pracovníků či udržení stávajících, vlastní dětskou skupinu, která umožní rodičům sladit pracovní a rodinný život.

¹² <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2713340-desitky-tisic-deti-neprijatych-do-materskych-skol-nadsazene-tvrdi-ministerstvo>

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Přestože podnikové dětské skupiny bylo možné podpořit i ve všech již vyhlášených výzvách v OPZ, jejich počet je stále relativně malý¹³. Současně zkušenosti z praxe ukazují, že rozšiřování podnikových dětských skupin do ostatních poboček probíhá postupně a rozhodování může být pomalejší než u veřejných dětských skupin.

Současně je důležité zajistit rovný přístup ke všem zaměstnancům stejného podniku, a tedy je umožněno, aby jeden oprávněný žadatel podal více než jednu žádost. Předpokládá se, že zaměstnavatel tak může zřídit dětské skupiny pro více svých poboček na různých místech.

V odůvodněných případech (jako např. stěhování pobočky podniku), je oproti veřejným dětským skupinám též umožněno přestěhování podnikové dětské skupiny.

Stanovení finanční alokace výzvy

Pro zajištění dostatečné alokace pro tento typ dětské skupiny bylo rozhodnuto o rozdělení celkové alokace výzvy na dvě části rovným dílem. Polovina alokace je tak určena pro podnikové dětské skupiny, a pouze v případě nedostatečného zájmu ze strany žadatelů bude nevyčerpaná část této alokace uvolněna pro případný zájem o podporu veřejných dětských skupin.

¹³ Z celkového počtu dětských skupin je podnikových dětských skupin přibližně 9%. (zdroj Monitorovací informační systém MS2014+).